

достигнала днес науката; когато пък в разумно отношение сме твърде далеч.

Периода на развитието на разума до онай степен, за която ни говори Толстой за човечеството, още не е настъпил. Най-ясен и най-сilen пример за това съм войните. До когато човечеството разрешава спорните въпроси чрез войни, до тогава не може да се каже, че то живее разумен живот.

Човечеството още не е почнало да живее чрез разума си. При все туй днешния модерен човек не се занимава с фантастични работи, а с чисто практически – с такива, които се постигат не чрез фантазията а чрез ума. Но за това пък работата ни около възпитанието на детето винаги ще почва със приказките и песните – със фантастическите разкази.

Развиването, разбива се правилното развитие, на фантазията на детето, е една важна задача на възпитателя. Защото без фантазията не може да се работи в живота. Каквото и да почнем да работим, ние първо ще трябва да си го намислим и да си го представим в ума така, като че ли то е свършено и тогава да го приложим на дело. А това представление в ума се извършва, чрез помаша на фантазията.

Ще вземем да си строим къща, например. Преди да почнем строежа, ние ще трябва да си изработим план, в който да предвидим коя стая каква ще трябва да бъде, где ще се постави, какви други разделения и подразделения ще съм ни нуждни, какви украшения на къщата ще поставим и т. н.

Така праят дърводелците, железарите, шивачите, обущарите и т. н. като най-напред скрояват в ума си онай форма на предмета, който има да изработят от дървото, желязото, плата, кожата и т. н., че тогава почват на работа. Така постъпва и земеделица, когато оре, жжне, които най-първо си представя от къде ще е най-добре да започне и тогава се залавя на работа.

Значи, не само при възпитанието на детето, ами и в самия живот, работата чрез фантазията върви на първо място.

Всекъде фантазията се явява като архитект, който дава плана, а ума, паметта и разума се явяват като майтори, които прилагат изработения от фантазия план. Тук аз съзирям една система на природата или нека по-точно, по-ясно се изкажа: диря един ред начертан от твореца. За да постигне своето предназначение, по определено казано, за да постигне целта на своя живот, човекът не може да работи урбулишки, а ще трябва да върви по известен ред, по известен план, начертан в пътя му още при самото му създаване.